

ZAŠTITA OKOLIŠA

Uređuje: Vjeročka Vojvodić

PARIZ 2015 – međunarodna konferencija o klimi

Izvor: EK, 24. 9. 2015.

Konferencija Ujedinjenih naroda o klimatskim promjenama održat će se u Parizu od 30. studenoga do 11. prosinca 2015.

U tijeku su pregovori UN-a o novom međunarodnom sporazumu o klimatskim promjenama koji će obuhvatiti sve zemlje. Novi dogovor očekuje se na konferenciji o klimi u prosincu 2015. u Parizu, a primjenjivat će se od 2020. Dogovor će imati oblik protokola, drugi pravni instrument ili "dogovoreni ishod s pravnom snagom" te će se primjenjivati na sve

zemlje. Pregovori se odvijaju kroz proces poznat kao "Durban Platform for Enhanced Action (ADP)".

EU Vizija novog sporazuma

Europska komisija krenula je s vizijom EU-a, odnosno s novim sporazumom koji će kroz kolektivne obveze temeljene na znanstvenim dokazima osigurati svijetu do 2050. godine smanjenje globalne emisije u odnosu na 2010. za najmanje 60 %.

EU će predložiti čvrsti međunarodni sporazum koji mora ispuniti ključne kriterije kao što stvaranje zajedničkog pravnog okvira primjenljivog na sve zemlje, koji mora sadržavati jasne, pravedne i ambiciozne ciljeve na temelju razvitka globalnih ekonomskih i nacionalnih okolnosti te osigurati redovite revizije i jačanje ciljeva zemalja kao i osigurati odgovornost svih zemalja – jedne prema drugima i prema javnosti.

Doprinos EU-a će prema očekivanom novom sporazumu biti obvezujući, uz smanjenje emisija stakleničkih plinova za najmanje 40 % do 2030. godine.

U tijeku priprema za konferenciju u Parizu

Već je na konferencijama o klimi u Varšavi (2013.) i Limi (2014.) postignuta suglasnost da sve zemlje za konferenciju u Parizu pripreme prijedloge smanjenja emisija u vidu namjere "Nacionalno definiranog doprinosa". To je već učinjeno u EU-u i prijedlozi se proslijeđuju UNFCCC-u (*United Nations Framework Convention on Climate Change*).

Tajništvo UNFCCC-a objavljuvat će te priloge do 1. studenoga 2015. godine i pripremiti sumarno izvješće te procijeniti je li naznačen i utvrđen cilj o zadržavanju globalnog zatopljenja ispod 2 °C.

Pregovarački tekst za sporazuma 2015. dogovoren je u Ženevi u veljači 2015. Prije konferencije u Parizu, pregovori se nastavljaju na sastancima UN-a u lipnju, rujnu i listopadu u Bonnu.

Europska agencija za okoliš

Europljani se i dalje kupaju u vodi visoke kakvoće

Izvor: Archive of all EEA's news releases

Objavljeno 20. 5. 2015.

Zadnja izmjena 11. 8. 2015.

Kakvoća vode na 95 % kupališta u Europskoj uniji 2014. ispunila je minimalne standarde, a na 83 % lokacija bila je izvrsna, što je 1 % više u odnosu na 2013.

Hans Bruyninckx, izvršni direktor EEA-a izrazio je zadovoljstvo što je kakvoća vode za kupanje u Europi konstantno visoka te se i dalje poboljšava. To pokazuje da politika, ako je ambiciozna, jasno definirana i prikladno provedena, može biti djelotvorna i pridonijeti kvaliteti života.

Rezultati su pokazali da je kakvoća vode na svim kupalištima Cipra, Luksemburga i Malte bila izvrsna. Slijede Grčka (97 %), Hrvatska (94 %) i Njemačka (90 %), sve s visokim udjelom područja s izvrsnom kakvoćom vode za kupanje. U cijeloj Europi kakvoća vode na samo 2 % kupališta nije ispunila minimalne standarde prema Direktivi o vodi za kupanje te je ocijenjena lošom.

Rezultati su to godišnjeg izvješća o kakvoći vode za kupanje Europske agencije za okoliš (EEA) i Europske komisije u kojem se uspoređuje kakvoća vode za kupanje na uzorcima s više od 21 000 morskih i slatkovodnih kupališta diljem EU-a, Švicarske i Albanije 2014. Uz to izvješće, EEA je objavio i interaktivnu kartu s ocjenom kakvoće vode na svakom od tih kupališta.

Voda za kupanje 2014.: najvažniji rezultati

Iako su na više od 95 % kupališta ispunjeni minimalni kriteriji, 83 % ih je ocijenjeno visokom ocjenom izvrstan. Procijenjeno je da je na samo 409 kupališta, što je manje od 2 % ukupnog broja, kakvoća vode loša.

Utvrđeno je da je najveći broj kupališta s lošom kakvoćom vode u Italiji (107 kupališta, 2 %), Francuskoj (105 kupališta, 3 %) i Španjolskoj (67 kupališta, 3 %).

Općenito gledajući, na morskim plažama dobiveni su visoki rezultati, pri čemu gotovo 97 % kupališta EU-a ispunjava minimalne standarde, a više od 85 % ocijenjeno je izvrsnima. Kakvoća vode za kupanje na svim morskim plažama Slovenije, Malte i Cipra bila je izvrsna.

Za usporedbu, 91 % slatkovodnih kupališta (jezera i rijeke) ispunjava barem minimalne standarde, a više ih je od 78 % izvrsne kakvoće. U Luksemburgu i Bugarskoj sva su slatkovodna kupališta ocijenjena izvrsnima, a slijedi Danska, gdje je voda za kupanje u 95 % jezera bila izvrsne kakvoće. U Njemačkoj je kakvoća vode izvrsna na 92 % od gotovo 2000 slatkovodnih kupališta.

Kontekst

Lokalna nadležna tijela prikupljaju uzorke vode na odabranim kupalištima tijekom sezone kupanja. U uzorcima se potom traže dvije vrste bakterija čija prisutnost ukazuje na onečišćenje kojemu su uzrok otpadne vode ili otpad životinjskog podrijetla. Onečišćena voda, ako se proguta, može utjecati na zdravlje ljudi uzrokujući probavne smetnje i proljev.

Ovisno o broju pronađenih bakterija kakvoća vode za kupanje ocjenjuje se izvrsnom, dobrom, zadovoljavajućom ili lošom. EEA izrađuje godišnje izvješće na temelju podataka iz prethodne se-

zone kupanja, pa je ovogodišnje izvješće sastavljeno na temelju podataka prikupljenih u ljetu 2014. te se u njemu navodi kakvoća vode za kupanje koja se očekuje 2015.

Dodatne informacije:

- Europska agencija za okoliš – internetska stranica s podacima o kakvoći vode za kupanje
- Europska komisija – internetska stranica s podacima o kakvoći vode za kupanje

Image © EEA, Keith Arkins, Alexander Goranov

Prenosimo dio izvještaja:

Europski okoliš 2015.: budući napredak ovisi o odlučnijim koracima u području politike, znanja, ulaganja i inovacija

Press Release [objavljeno 2. 3. 2015.; zadnja izmjena 5. 3. 2015.]

Izvjješće o europskom okolišu SOER 2015.: izdvojene činjenice i trendovi

Priradni kapital

Politikama EU-a smanjena je razina onečišćenja okoliša te se znatno poboljšala kvaliteta zraka i vode u Europi. Međutim, kontinuirano zanemarivanje činjenice da se potencijali ekosustava nepovratno iscrpljuju, predstavlja prijetnju gospodarskim učincima i blagostanju Europe.

Biološka raznolikost i dalje se gubi. Procjenjuje se da šezdeset posto zaštićenih vrsta i 77 % vrsta staništa ima nepovoljan status očuvanja. Europa nije na putu ostvarivanja cilja zaustavljanja gubitka biološke raznolikosti do 2020. godine. Posljednjih se godina poboljšala kvaliteta pitke vode, no vjerojatno je da oko polovica kopnenih vodnih tijela u Europi neće postići "dobar ekološki status" u 2015. godini.

Posebno zabrinjava područje morske i obalne biološke raznolikosti. Problemi uključuju onečišćenje mora, oštećenje morskoga dna, invazivne strane vrste i zakiseljavanje. U atlantskom i baltičkom području prekomjeran se izlov smanjio, no mediteransko područje pokazuje mnogo negativniju sliku s 91 % procijenjenog prekomjernog izlova u 2014. godini.

U 2012. godini manje od 6 % područja uzgoja poljoprivrednih kultura u Europi korišteno je za organsku poljoprivredu, uz velike razlike među državama.

Gledajući u budućnost, možemo očekivati jačanje klimatskih promjena i s njima povezanih pritisaka i utjecaja a prisutni će i dalje biti temeljni uzroci gubitka biološke raznolikosti.

Učinkovito korištenje resursa

Domaća potrošnja resursa iznosila je 16,7 tona po osobi u 2007. godini smanjivši se na 13,7 tona u 2012. godini i to djelomično zbog propasti građevinske industrije u nekim državama.

Posljednjih se godina poboljšalo upravljanje otpadom tako da je stvoreno manje otpada i manje je odloženo na odlagališta. Stope recikliranja povećale su se u 21 državi između 2004. i 2012. godine, dok su se stope odlaganja smanjile u 27 od 31 države (za

koje su podaci dostupni). Države članice EEA postigle su prosječnu stopu recikliranja od 29 % u 2012. godini u odnosu na 22 % u 2004. godini.

Emisije stakleničkih plinova smanjene su od 1990. godine za 19 % unatoč 45 %-om povećanju od industrijske proizvodnje. Smanjila se upotreba fosilnih goriva, kao i emisija nekih onečišćujućih tvari iz područja transporta i industrije.

Financijska kriza 2008. godine i gospodarske teškoće koje su uslijedile također su doprinijeli smanjenju nekih pritisaka na okoliš. Preostaje nam pratiti hoće li se ta poboljšanja i održati.

Trenutačno usuglašene politike nisu dovoljne kako bi Europa postigla svoje dugoročne okolišne ciljeve kao što je, primjerice, smanjenje emisija stakleničkih plinova za 80 – 95 %.

Zdravlje i društvena dobrobit

Okolišne su politike donijele poboljšanja u pogledu kvalitete pitke vode i kvalitete vode za kupanje te smanjenje izloženosti ključnim opasnim onečišćujućim tvarima.

Onečišćenje zraka i onečišćenje bukom i dalje su uzrok ozbiljnih zdravstvenih problema u urbanim područjima. Oko 430 000 preuranjenih smrti u EU-u 2011. godine pripisano je lebdećim česticama, dok izloženost buci svake godine doprinosi preuranjenoj smrti 10 000 osoba oboljelih od srčanih bolesti.

Rastuća uporaba kemikalija, osobito u proizvodima široke potrošnje povezuje se s uočenim povećanjem endokrinih oboljenja i poremećaja kod ljudi.

Procjenjuje se da očekivana poboljšanja u kvaliteti zraka neće biti dovoljna da se ozbiljnije smanji utjecaj kvalitete zraka na zdravlje, te da će se učinci klimatskih promjena još povećati.

Industrijski sektor vezan za okoliš porastao je od 2000. do 2011. godine za više od 50 % i jedan je od rijetkih sektora koji bilježi procvat u pogledu prihoda i radnih mjesta, unatoč financijskoj krizi koja se proteže još od 2008. godine.